

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM

2020-03-25

Meddelad i Stockholm

Sida 1 (6)

Mål nr

4578-20

SÖKANDE

Krafttjänst i Norrland AB, 559222-8208

Skrängstabodarna 118

862 96 Njurunda

MOTPART

Försäkringskassan

103 51 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
Enhet	
20-03-25	
Dnr	Aktbil
KSnr	

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 1209951

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd32.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag–fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Försäkringskassan genomför upphandlingen Service av reservkraftsanläggning (dnr 003400-2019). Upphandlingen genomförs enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) i form av ett s.k. urvalsförfarande. Upphandlingen genomförs i två steg. Steg ett utgörs av en ansökningsfas där leverantörer ansöker om att få lämna ett anbud genom att inkomma med en anbudsansökan. I steg två, anbudsfasen, inbjuds de anbudssökande som valts ut att lämna anbud. I beslut den 24 februari 2020 meddelade Försäkringskassan att Krafttjänst i Norrland AB:s (Krafttjänst) anbudsansökan inte gått vidare till steg två eftersom den inte bedömts uppfylla de obligatoriska kvalificeringskraven.

YRKANDEN M.M.

Krafttjänst ansöker om överprövning och anför i huvudsak följande. Krafttjänst har uppfyllt ansökningskriterierna och har rätt att gå vidare till steg två eller åtminstone få komplettera med referensuppdrag från tidigare anställningar. I diskvalificeringen hänvisar Försäkringskassan till punkt 4.3.3.2 stycke 5 i upphandlingsdokumentet där det framgår att referensuppdragen ska ha pågått i minst ett år. Försäkringskassan har även skrivit ett särskilt stycke gällande nystartade företag, stycke 3, eftersom kravet på ett års erfarenhet är omöjligt att uppfylla för dessa företag. Det framgår att nystartade företag ska ta hänsyn till kriterierna ovan detta stycke. Eftersom Krafttjänst är ett nystartat företag är bolagets bedömning att det ska bifoga referensuppdrag enligt vad som står ovanför tredje stycket och inte behöva ta hänsyn till vad som står nedanför tredje stycket. Krafttjänst har bifogat efterfrågade referensuppdrag och har uppfyllt Försäkringskassans kriterier.

Försäkringskassan bestrider Krafttjänsts påståenden om fel i upphandlingen och yrkar för egen del att förvaltningsrätten ska avslå bolagets

ansökan om överprövning. Försäkringskassan anför i huvudsak följande till stöd för sin talan. Upphandlingsdokumentet är tydligt formulerat. Försäkringskassan har i detta fall föreskrivit ett särskilt delförfarande för hur referensuppdrag ska redovisas och bedömas. Det står klart att de referensuppdrag som Krafttjänst har hänvisat till inte uppfyller obligatoriska krav om uppdragslängd. Krafttjänst har gjort en uppenbar feltolkning av hur kravet på referensuppdrag för nystartade företag ska förstås. Det framgår tydligt vad som ska uppfyllas av punkt 4.3.3.2. Däribland att åberopade referensuppdrag ska ha pågått i minst ett år.

Det som beskrivs i det tredje stycket under avsnitt 4.3.3.2 är, det tämligen självklara, att om anbudsgivaren är ett nystartat företag som på grund av sin korta livslängd inte har något referensuppdrag att redovisa, finns den alternativa möjligheten att hänvisa till referenser från personer i företagets ledning eller medarbetare inom företaget. Texten fortsätter därefter med att specificera vilka krav som ställs på bl.a. referensuppdragens tidsmässiga omfattning, aktualitet och resultat. Enligt Försäkringskassan är det mycket tydligt att kraven i den fortsatta beskrivningen gäller alla anbudsgivares referensuppdrag, oavsett företagets hittillsvarande längd. Krafttjänst tolkar uttrycket ”enligt ovan” som att bolaget inte behöver hänvisa till ett referensuppdrag som uppfyller de nämnda kraven. Försäkringskassan gör därför gällande att det, med hänsyn till utformningen av texten och det sammanhang i vilket uttrycket återfinns, är orimligt att uttrycket skulle ha den inskränkande innebörd som Krafttjänst påstår.

Det är bl.a. svårt att se någon klar logik i att kraven skulle vara jämförelsevis så mycket lättare för ett nystartat företag. Det normala är att kraven är desamma men får uppfyllas med en alternativ metod. Vilket är precis vad som erbjuds genom skrivsättet i 4.3.3.2 tredje stycket. Det finns ingen annan rimlig anledning till varför Försäkringskassan skulle erbjuda den alternativa metoden, om t.ex. kravet på tidsmässig omfattning ändå inte skulle kvarstå.

Det kan även tilläggas att Försäkringskassan har bestämt att urvalsgrunden för vilka anbudsgivare som går vidare i det fall fler än tre leverantörer har kvalificerat sig, är referensuppdragens tidsmässiga omfattning. Dvs. sammanräknad tid för inlämnade referensuppdrag (se upphandlingsdokumentet punkt 3.7). Det är ytterligare en omständighet som tydligt talar emot Krafttjänsts tolkning. Krafttjänsts påstådda tolkning strider i övrigt mot den upphandlingsrättsliga likabehandlingsprincipen. Det skulle knappast vara tillåtet för en upphandlande myndighet att underlätta så mycket för en viss kategori företag jämfört med alla andra kategorier. Slutligen behöver upphandlingsdokumentet inte vara optimalt utformat för att godtas. En normalt informerad leverantör i branschen borde utan svårighet ha förstått kravet på det sätt Försäkringskassan har beskrivit.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i lagen och på talan av en leverantör som har lidit eller kan komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandlande myndighet brutit mot bestämmelserna i LOU på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter talan grundas och att

domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan som förvaltningsrätten har att ta ställning till är om Försäkringskassan mot bakgrund av vad Krafttjänst har anfört, har handlat i strid med LOU och om detta i sådant fall har medfört att Krafttjänst har lidit eller kan komma att lida skada.

I upphandlingsdokumentet under rubriken ”4.3.3.2 Leverantörens erfarenheter” framgår följande.

Leverantören ska uppvisa minst två (2) referensuppdrag som visar på erfarenhet av service av reservkraftsanläggningar liknande det som beskrivs under 2.4.

Leverantören ska styrka sin erfarenhet genom att bifoga ifylld Bilaga 2 - Referensuppdrag 1 och Bilaga 3 Referensuppdrag 2.

För nystartade företag gäller att personer i leverantörens ledning eller medarbetare inom företaget kan uppvisa minst två (2) referensuppdrag enligt ovan.

- Referensuppdragen får inte avse internuppdrag inom egen koncern.

Uppdragen ska pågå, ha påbörjats eller avslutats under de senaste tre (3) åren räknat från sista anbudsdag. Referensuppdragen ska minst ha pågått i ett (1) år. Leverantören ska under avtalsperioden uppfyllt gällande avtalsvillkor och leveranserna ska ha skett med ett godkänt resultat.

Krafttjänst har uppvisat två referensuppdrag och styrkt detta genom att bifoga de ifyllda bilagorna Referensuppdrag 1 och Referensuppdrag 2. Av bilagorna framgår att de båda uppdragen påbörjades den 1 januari 2020. Uppdragen uppfyller således inte kravet i 4.3.3.2 femte stycket om att referensuppdragen ska ha pågått i minst ett år.

Krafttjänst har anfört att punkt 4.3.3.2 ska uppfattas så att det femte stycket inte gäller för nystartade företag och att Krafttjänst därför uppfyller de

obligatoriska kraven. Förvaltningsrätten anser att punkt 4.3.3.2 i upphandlingsdokumentet är tydligt formulerad och bedömer att det redan av ordalydelsen framstår som orimligt att bestämmelsen ska tolkas på det sätt som Krafttjänst påstår. Vidare anser förvaltningsrätten, med hänsyn till hur kravet och upphandlingsdokumentet i övrigt är utformat, att det finns fog för att dra slutsatsen att kravet på referensuppdragets längd även gäller nystartade företag. Domstolen anser vid en sammantagen bedömning att Krafttjänst inte har visat att punkt 4.3.3.2 i upphandlingsdokumentet ska tolkas på det sätt som bolaget gör gällande. Följaktligen har Krafttjänst inte visat att Försäkringskassan har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU genom att utesluta bolagets anbudsansökan från upphandlingen. Eftersom det därmed inte finns grund för att ingripa mot upphandlingen ska Krafttjänsts ansökan avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Annica Hellström
Rådman

Maria Brodin har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.